

Tabel 4 Belastning af husdyrbedrifter

		2005	2010
Husdyrbedrifter afgiftsbelastning uændret adfærd	mio. kr.	50	36
Ændret adfærd fodring mv.	mio. kr.	17	20
Afgiftsbelastning efter ændret adfærd	mio. kr.	33	16
I alt tilpasningsomkostninger	mio. kr.	8*	10
Belastning i alt husdyrbedrifter	mio. kr.	41	26
Omkostninger pr. kg reduktion af overskud	kr./kg	2,35	2,35

* 70 pct. af mængdetilpasningen er slået igennem.

Som nævnt vil provenuet ved grundskylden blive sat ned. Ved uændrede jordpriser lettes landbrugets omkostninger med ca. 35 mio. kr. Det svarer til i gennemsnit ca. 15 kr. pr. ha. For de bedrifter, der ikke har dyr, vil forslaget samlet set således medføre en gevinst, men på grund af de afledte virkninger på den skattepligtige indkomst og jordværdierne vil nettogevinsten efter skat alene blive på ca. 5 kr. pr. ha. For en planteavlser med 100 ha er gevinsten således alene ca. 500 kr. efter skat mv.

For landbrug med dyr vil der modsat kunne forventes et vist tab vedrørende dyreholdet, men en gevinst vedrørende den jord, der er knyttet til dyreholdet. Netvirkningen vil for langt de fleste landbrug med dyr være meget beskedent, og alene for meget få være over 1.000 kr. pr. år.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

En bedømmelse af de administrative konsekvenser for erhvervslivet foreligger ikke på nuværende tidspunkt.

Miljømæssige konsekvenser

Fosfor udgør en miljøbelastning, hvis den kommer ud i vandmiljøet, idet den er begrænsende faktor for væksten af alger i søer og visse fjorde.

Der udledes årligt omkring 2.000 tons fosfor til det ferske vandmiljø. Omkring halvdelen stammer fra landbrug, mens den anden halvdel har oprindelse fra spildevand fra renselanlæg, industrielle udledere, spredt bebyggelse, ferskvandsdambrug og regnbetingede udløb fra kloaker.

Det skønnes, at det årlige tab af fosfor til vandmiljøet fra landbruget ca. udgør 1.000 tons årligt, hvoraf en stor del er historisk betinget, som følge af ophobningen af fosfor i jordens pulje. Tidligere blev der anvendt både husdyrgødning og handelsgødning på markerne, dvs. var der ikke tilstrækkeligt med fosfor i husdyrgødningen, skete der en udbringning af handelsgødning. I dag er det typisk mere end tilstrækkeligt fosfor i husdyrgødningen til at dække behovet for

fosfor, og der kan derfor ske en reduktion i landbrugets overskud af fosfor ved at reducere mængden af fosfor i husdyrgødningen.

Det er vigtigt at have fokus på, at det årlige tab til vandmiljøet ikke har nogen direkte sammenhæng med det årlige fosforoverskud i landbruget.

Det er i beregningerne antaget, at der er ca. 0,6 g fosfor i de øverste 25 cm landbrugsjord. På en hektar jord er der ca. 2.500 m³ jord i de øverste 25 cm, og der er ca. 2,5 mio. ha landbrugsjord. Samlet giver dette en fosforpulje på ca. 5 mio. tons i de øverste 25 cm. I de øverste 75 cm er der ca. 10 mio. tons.

Tabet til vandmiljøet består dels af erosion, hvoraf brinker, der skrider i vandløb og søer udgør den største del, og dels af udvaskning. Tabet til vandmiljøet fra landbruget er med usikkerhed opgjort til omkring 1.000 tons årligt i gennemsnit, men varierer fra år til år blandt andet med nedbørsmængden.

Teoretisk må man formode, at tab af fosfor til vandmiljøet ved erosion alt andet lige afhænger proportionalt af fosforpuljen. Hvis fosforpuljen stiger med 10 pct. alle vegne, vil fosforerosionen også stige med 10 pct. Det er sandsynligvis især fosfor i det øverste jordlag, der eroderer væk.

Udvaskningen af fosfor stiger også med fosforpuljen. Udvaskning i form af jordpartikler, der føres gennem sprækker og lign. til dræn mv. må formodes at stige proportionalt med puljen (over dræne).

Den mindste del af det nuværende fosfortab i dag i form af udvaskning af opløst fosfor i vand stiger også med fosforpuljens størrelse, men ikke nødvendigvis lineært.

Når fosforkoncentrationen når op over et kritisk punkt, der er forskellig fra jordtype til jordtype og afhænger af nedbørsforhold mv., vil jorden ikke længe kunne binde så meget fosfor. Er man over det kritiske punkt, vil overskydende fosfor blive opløst i vand og udvasket. En del af denne mængde vil blive udvasket til dybereliggende jordlag, men er disse også mættet, vil en del også nå dræn mv. Det kan derfor forventes, at udvaskningen i form af vandopløst fosfor